

دانشگاه علوم پزشکی شیراز

دانشکده دندانپزشکی

پایاننامه جهت اخذ درجه دکترای دندانپزشکی

عنوان :

بررسی آزمایشگاهی اثر سه نیروی اسپریدر در روش تراکم جانبی بر روی میزان
ریزنشت اپیکالی و ایجاد شکستگی های ریشه

استاد راهنمای

سرکار خانم دکتر صفورا صاحبی

استاد مشاور

جناب آقای دکتر فریبرز معظمی

نگارش و تحقیق

راضیه مولوی - فروغ مرادی

پاییز ۱۳۸۵

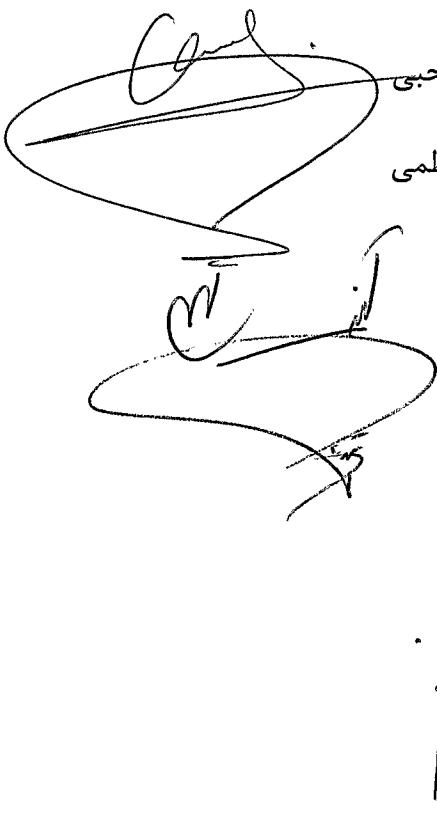
۱۰۴۱۸۸

به نام خدای خوب

پایان نامه شماره: ۱۰۲۴

تحت عنوان: بررسی آزمایشگاهی اثر سه نیروی اسپریدر در روش تراکم جانبی بر روی میزان ریزنشست اپیکالی و ایجاد شکستگی های ریشه تهیه شده توسط: راضیه مولوی - فروغ مولوی در کمیته بررسی پایان نامه مطرح و با درجه **ممتاز** / نمره ۱۹/۹ به

تصویب رسید.

استاد راهنمای: سرکار خانم دکتر صفورا صاحبی

استاد مشاور: جناب آقای دکتر فریبرز معظمی

اعضای کمیته بررسی:

۱- جناب آقای دکتر محمدرضا آذر

۲- جناب آقای دکتر مهران معتمدی

۳- جناب آقای دکتر فریبرز معظمی

۴- سرکار خانم دکتر صفورا صاحبی

۵- سرکار خانم دکتر لعیا صفی

تقدیم به پدر عزیزم که صمیمی ترین پشتیبانم در فراز و نشیب زندگی است.
به مادرم مهربانم که وجودش آسمان پرواز استعدادهای من است.
به همسرم نازنینم که معنی زندگی است.

و

به خواهرانم ناهید و الهام که صاحب آسمانی ترین قلبهای دنیا هستند.

روایا

تقدیم به دستان خسته پدرم و نگاه متظر و همیشه نگران مادرم که می دانم و می دانید و می گوییم که
بدانند هر چه دارم از وجود شماست

و

تقدیم به خواهر و برادرم که همیشه دست یاریم دادند و محبت شان امید به آینده را برایم زنده می کند

و

تقدیم به همه کسانی که حضورشان موجب دلگرمی ام بود و همیشه دوستشان داشتم.

فروع

تقدیر و تشکر

اینک که در پرتو لطف بی‌کران ایزد منان در پایان راه این رساله و ابتدای راه دانش اندوزی قرار گرفته‌ام،
لازم می‌دانم از تمام عزیزانی که مرا یاری نموده‌اند، سپاسگذاری نمایم.

بدین وسیله مراتب تشکر و قدردانی خود را از استاد گرانقدرم خانم دکتر صاحبی که راهنمائیها و
زحمات بی‌دریغ ایشان ارائه این پایان‌نامه را میسر ساخت، ابراز می‌دارم.

همچنین از جناب آقای دکتر معظمی به سبب رهنمودهای ارزشمندشان تشکر فراوان می‌نمایم.

چکیده

روش تراکم جانبی به عنوان یکی از متدائل ترین روش های پر کردن کanal ریشه می باشد. هدف از انجام این مطالعه ارزیابی و مقایسه سه نیروی اسپریدر در تراکم جانبی گوتاپرکا بر روی سیل اپیکالی و همچنین بررسی شکستگی های ریشه می باشد. جهت انجام این مطالعه ۸۵ دندان پره مولر مندیبل تک کanal انسان، شکل دهی و آماده سازی شد. سپس به طور اتفاقی به سه گروه آزمایشی تقسیم گردید. کanal های سه گروه انتخابی به ترتیب با نبروهای ۱/۶، ۳ و ۴/۵ کیلوگرم با تکنیک تراکم جانبی پر شدند. سپس در زیر میکروسکوپ با بزرگنمایی $\times 6$ از نظر وجود شکستگی مورد بررسی قرار گرفتند. همچنین بعد از شفاف سازی دندان ها حداکثر میزان سیل اپیکالی در هر گروه نیز توسط روش نفوذ dye بررسی شد.

نتایج نشان دادند که از نظر میزان ریز نشت گروه سه کیلوگرم به طور معنی داری نسبت به دو گروه دیگر ریز نشت کمتری را نشان داد ($p < 0.05$). بیشترین میزان شکستگی ها در گروه ۴/۵ کیلوگرم مشاهده شد که از لحاظ آماری نسبت به سایر گروه ها معنی دار بود ($p < 0.05$).

Abstract

Lateral condensation of gutta-percha is one of the most frequently used of all root canal obturation techniques. The purpose of this in vitro study was to compare effect of three different spereader loads on apical seal and root fracture during lateral condensation. Eighty five single-canaled human mandibular premolars were cleaned and shaped then randomly separated into three groups. The canales were obturated at 1.6,3 and 4.5 kg of force using lateral condensation. The root surfaces were thoroughly examined for any root fracture using a microscope. The teeth were then cleared to allow visual assessment of the dye penetration through the apical seal. The results showed that there was significantly less leakage in those teeth obturated at 3 kg of force($p<0.05$).

The group aboturated at 4.5kg of force showed significantly more fracture than two other groups($p<0.05$).

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
I	مقدمه
۳	فصل ۱ مواد و روش های پر کردن کانال ریشه
۶	۱-۱ مواد مورد استفاده در پر کردن کانال ریشه
۸	۱-۱-۱ مخروط های نقره (<i>Silver Cones</i>)
۸	۱-۱-۲ گوتاپرکا
۱۳	۱-۱-۳ Resilon
۱۶	۱-۱-۴ مخروط های سفارشی یا دست ساز (<i>Custom cones</i>)
۱۷	۱-۲ سیلرها
۱۹	۱-۲-۱ زینک اکساید-اژنول
۲۱	۱-۲-۲ کلسیم هیدروکساید
۲۲	۱-۲-۳ سیلر های گلاس آینومر
۲۲	۱-۲-۴ سیلر های رزینی
۲۳	۱-۳ Medicated Sealers
۲۴	۱-۳-۱ روش های مختلف پر کردن کانال
۲۴	۱-۳-۱-۱ روش تراکم جانبی (<i>Lateral Compaction</i>)
۲۹	۱-۳-۱-۲ روش تراکم عمودی (<i>Warm Vertical Compaction</i>)
۳۰	۱-۳-۱-۳ روش فشردن با استفاده از موج پیوسته
۳۳	۱-۳-۱-۴ Warm Lateral Compaction
۳۴	۱-۳-۱-۵ Thermoplastic injection techniques
۳۷	۱-۳-۱-۶ Carrier-based gutta-percha
۴۰	۱-۳-۱-۷ روش فشردن مکانیکی (<i>Thermocopmaction Technique</i>)

۴۲.....	۱-۳-۸ روش های حل کردن (solvent techniques)
۴۳.....	۱-۳-۹ خمیر ها (Pastes)
۴۳.....	۱-۳-۱۰ Immediate Obturation
۴۵.....	۱-۴-۱ اندواع خطاهای ایجاد شده در حین پرکردن کanal
۴۶.....	۱-۴-۱ سیل اپیکال
۴۷.....	۱-۴-۲ سیل کرونا
۴۸.....	۱-۴-۳ سیل جانبی
۴۸.....	۱-۴-۴ طول پرکردگی
۴۹.....	۱-۴-۵ کanal های جانبی (Lateral canals)
۵۰.....	۱-۴-۶ شکستگی های عمودی ریشه (Vertical Root Fracture)
۵۰.....	۱-۴-۶-۱ پاتوژنر
۵۱.....	۱-۴-۶-۲ الگوی تحلیل استخوان (Bone resorption pattern)
۵۲.....	۱-۴-۶-۳ شیوع
۵۲.....	۱-۴-۶-۴ علائم بالینی
۵۴.....	۱-۴-۶-۵ یافته های رادیوگرافی
۵۴.....	۱-۴-۶-۶ تشخیص
۵۵.....	۱-۴-۶-۷ اتیولوژی
۵۷.....	فصل ۲ مروری بر مقالات در مورد تراکم جانبی
۵۸.....	۲-۱ روش تراکم جانبی در مقایسه با دیگر روش های پرکردن کanal
۶۷.....	۲-۲ سیلر ها و روش تراکم جانبی
۷۰.....	۲-۳ اثر اسپریدر و مخروط های کمکی مختلف در میزان نشت در روش تراکم جانبی
۷۲.....	۲-۴ تراکم جانبی و پرکردن کanal های فرعی
۷۴.....	۲-۵ تنش وارد شده به دندان در تراکم جانبی
۷۶.....	۲-۶ باقی گذاشتن یا برداشتن لایه اسمیر

۷۸.....	فصل ۳ مواد و روش ها
۷۹.....	۱-۳ انتخاب نمونه ها
۸۰.....	۲-۳ آماده سازی(شکل دهی و پاکسازی) دندان های انتخاب شده
۸۱.....	۳-۳ پرکردن کanal ریشه
۸۵.....	۴-۳ قرار دادن نمونه ها در معرض DYE
۸۶.....	۵-۳ شفاف سازی دندان ها
۸۸.....	فصل ۴ ارائه نتایج
۹۳.....	فصل ۵ بحث و نتیجه گیری
۹۹.....	پیوست I فهرست مراجع

مقدمة

هدف اصلی از درمان ریشه حفظ دندان از طریق تمیز کردن کanal های ریشه با روش های شیمیایی و مکانیکی و پرکردن آن با مواد پرکردگی می باشد. میکروارگانیسم هایی که در پالپ دندان موجود هستند ممکن است پس از تمیز کردن کanal ریشه درون توبول های عاجی باقی بماند و از آنجائیکه شستشودهنده های ریشه اثر ضد باکتریایی محدودی دارند، یک سیل اپیکالی مناسب برای جلوگیری از هجوم باقی مانده باکتری ها و سموم آنها به اپکس، مورد نیاز است. تاکنون روش های متعددی برای پرکردن کanal ریشه پیشنهاد شده است. از این میان روش تراکم جانبی گوتاپرکا چه درسطح آموزش و چه در امر استفاده کلینیکی و درمان بیماران، یکی از رایج ترین روش های مورد استفاده برای پرکردن کanal می باشد.

از اصلی ترین وسایل مورد استفاده در این تکنیک اسپریدر می باشد. در این روش اسپریدر با اعمال یک فشار اپیکالی و جانبی، گوتاپرکا را در کanal متراکم می کند. در مطالعه ای که در سال ۱۹۷۹ توسط Allison et al. صورت گرفت نشان داده شد که بهترین سیل اپیکالی زمانی حاصل می شود که عمق نفوذ اسپریدر در طی آماده سازی کanal، به یک میلی متری طول کارکرد رسیده باشد. از این رو برخی دندانپزشکان برای دستیابی به این عمق در طی تراکم جانبی نیروهای اضافی زیادی را وارد می کنند که گاهاً باعث ایجاد مشکلات جبران ناپذیری از قبیل شکستگی عمودی ریشه می گردد. از طرف دیگر به نظر می رسد که افزایش میزان این نیرو در هنگام متراکم کردن گوتاپرکا باعث بهبود سیل اپیکالی می شود. به منظور رسیدن به یک جایگاه اطمینان بخش برای اعمال نیروی مناسب در حین درمان با این روش، در این تحقیق سعی بر این است که با افزایش نیروی وارد بر اسپریدر در روش تراکم جانبی به مقایسه سیل اپیکالی ناشی از این نیروها پرداخته و همچنین احتمال بروز شکستگی در هر یک از این نیروها را بررسی کنیم. تا شاید از این طریق بتوانیم گامی هر چند کوچک در جهت رفع مشکلات ناشی از درمان اندو برداریم. شکی نیست که بهبود درمان و عدم نیاز به تکرار آن و همچنین عدم نیاز به درمان

های کمکی با صرفه جویی در وقت و هزینه بیمار، رضایت خاطر او و راحتی دندانپزشک را در پی خواهد داشت. همچنین فرآگیری هر چه بیشتر ابعاد مختلف علم درمان ریشه در کارایی بهتر و بازدهی بیشتر درمان بسیار مؤثر است.

فصل ۱ مواد و روش های پر کردن کانال ریشه

ایجاد یک "Hermetic Seal" اغلب به عنوان یکی از اهداف عمدۀ در درمان کانال ریشه مطرح بوده است. بر اساس تعاریف موجود در لغت نامه های معتبر، واژه hermetic به معنی جلوگیری از ورود و خروج هوا و یا مسدود شدن به کمک مهروموم کردن یا لحیم کردن می باشد. هرچند که در کانال ریشه عموماً از نشت مایعات و نه هوا-که می تواند کرونالی یا اپیکالی باشد- به عنوان معیاری برای ارزیابی مواد و روش های پرکردن کانال ریشه استفاده می شود؛ ولی به هر حال به هر دلیلی که باشد، واژه hermetic به درون اصطلاحات اندودنتیک راه یافته است؛ شاید به این خاطر که احتمالاً مصدق آن در علم اندودنتیک ایجاد یک airtight seal را در ذهن تداعی می کند، باشد. لازم است بدانیم که این واژه برگرفته از نام خالق آن یعنی Hermes Trismegistus، ملقب به Thooth، خدای عقل و علم و جادو در مصر باستان می باشد[۱]. این شخص با موم اندود کردن ظروف سفالی متخلخلی که از آن برای نگهداری روغن ها، ادویه جات، مواد خوشبو کننده، دانه های غذایی و دیگر مواد ضروری زندگی استفاده می شد و دور نگه داشتن آنها از هوا، نگهداری طولانی مدت آن مواد را تضمین کرد. اما به نظر می رسد از دیدگاه اندودنتیک به کار بردن این واژه مناسب نباشد و بهتر است به جای آن از واژه هایی همچون bacterial-tight، fluid-tight و یا fluid-impervious استفاده کرد.

در سال ۱۹۲۴ شخصی به نام Hatton [۱] ابراز داشت: "شاید هیچ تکنیکی در دندانپزشکی و جراحی به اندازه پرکردن کانال پالپ آنقدر وابسته به پیروی جدی از آیده آل ها نباشد." این گفته طی سال ها آزمون و خطا در مورد تکنیک ها و مواد مورد استفاده برای پرکردگی مجموعه تهیه شده کانال ریشه تحت تأثیر قرار گرفته است. تا قبل از سال های ۱۸۰۰، پرکردگی کانال ریشه در صورت انجام، محدود به طلا بود. پس از آن پرکردگی کانال ها با فلزات مختلف، پارافین و آمالگام منجر به درجات مختلفی از موقفيت و رضایت گردید. شواهدی موجود است که در ۱۸۴۷، Hill، اولين ماده پرکننده کانال ریشه از جنس گوتاپرکا را به نام "Hill's stopping" ابداع نمود[۱]. این ترکیب که اساساً شامل گوتاپرکای سفیدشده، کربنات آهک و کوارتز بود در سال ۱۸۴۸ به ثبت رسید و به حرفة دندانپزشکی معرفی گشت. در سال ۱۸۶۷ شخصی به نام Bowman، مدعی استفاده از گوتاپرکا برای اولين بار جهت پرکردن کانال در مولر اول کشیده شده گردید[۱]. تا قبل از ورود به قرن بیستم، شواهدی که نشان دهنده استفاده از گوتاپرکا برای پر کردن کانال ریشه باشد، کم و نادر است. در سال ۱۸۸۳، Perry ادعا کرد که از سیم

های طلای نوک تیز پوشیده شده با نوعی گوتاپرکای نرم استفاده می نماید[۱]. همچنین وی برای اولین بار از گوتاپرکای لوله شده و نوک تیز(که در درون کانال فشرده می کرد) استفاده نمود. مخروط ها با بریدن قطعات گوتاپرکا به صورت نوار باریک، و گرم کردن آنها بر روی چراغ وسپس لوله نمودن آنها بین دو سطح صاف تهیه می شد. سپس وی از یک نوع رزین(که بر روی چراغ گرم می شد) و لوله کردن مخروط ها به صورت نوک تیز در اندازه و طولی متناسب با شکل و طول کانال استفاده کرد. او قبل از قرار دادن مخروط نهایی گوتاپرکا، حفره دندان را با الکل پر می کرد. جذب موئینه ای امکان ورود الکل به داخل کانال را فراهم می نمود و رزین را نرم می کرد؛ بنابر این به این صورت می توانست گوتاپرکا را متراکم سازد.

در ۱۸۸۷، شرکت S. S. White ساختن مخروط های گوتاپرکا را آغاز کرد[۱]. در ۱۸۹۳ شخصی با نام Rollins، نوع جدیدی از گوتاپرکا را که به آن نوعی ماده صورتی پرنگ(vermilion) اضافه نموده بود، تولید کرد[۱]. به این روش انتقاد های زیادی وارد بود زیرا vermilion، اکسید خالص جیوه است و بنابر این در مقابله پیشنهادی Rollins خطناک می نمود و مورد انتقاد بسیاری قرار گرفت.

با ابداع رادیوگرافی جهت ارزیابی پرکردنی های کانال ریشه، به نحو دردناکی آشکار شد که کانال ها برخلاف تصور قبلی، استوانه ای نیستند. به همین خاطر برای پرکردن حباب های مشاهده شده، استفاده از مواد پرکردنی دیگری ضروری می باشد. برای این کار ابتدا از سیمان های دندانپزشکی سخت شونده استفاده شد که رضایت بخشن بودند. همچنین تصور می شد که سیمان های مورد استفاده باید دارای اثر ضد عفونی کننده قوی باشند و به این ترتیب بسیاری از سیمان های خمیری از نوع فنول یا فرمالینی ابداع گشتند. نرم کردن و حل کردن خود گوتاپرکا و استفاده از آن به عنوان سیمان با استفاده از رزین ها، در سال ۱۹۱۴، توسط شخصی به نام Callahan پیشنهاد شد[۱]. به دنبال آن و در تلاش برای کشف بهترین ماده مهرو موم کننده جهت استفاده با گوتاپرکا انواع متعدد و متنوعی از خمیرها، سیلرها و سیمان ها ابداع شد.

طی ۷۰-۸۰ سال گذشته، جامعه دندانپزشکان تلاش کرده که ماهیت انسداد کانال ریشه را با این سیمان ها و با تغییر در روش های حمل گوتاپرکا به مجموعه کانال ریشه آماده شده، بهتر سازد. با این دورنمای

زمانی و تغیر علمی و تکنیکی می توان گفت که اهداف انسداد فضای کانال ریشه آماده شده، در علم و هنر امروزی اندودونتیک به خوبی مشخص شده و می توان به سادگی آن را به صورت زیر بیان کرد [۱] :

- ۱- حذف تمام مسیرهای نشت از حفره دهان یا بافت های اطراف ریشه به داخل مجموعه کانال ریشه
- ۲- مهرو موم نمودن هر گونه عوامل محرک در داخل مجموعه کانال ریشه که مراحل پاکسازی و شکل دهی قادر به حذف آن نبوده است.

مرحله پرکردن کانال در درمان کانال ریشه نیازمند توجه زیادی است. همواره پرکردن کانال مرحله مهمی از درمان بوده است و علت اغلب شکست های درمان در ارتباط با آن می باشد [۲]. تاکنون مواد و روش های متفاوتی با توجه به سایز کانال آماده شده، شکل نهایی و بی نظمی های داخل کانال برای پرکردن کانال ریشه ارائه شده است که هر کدام مزایا و معایب خود را داشته و بر اساس مورد (case) و وجود امکانات ویژه هر تکنیک قابل اجرا هستند. اما باید دانست که فاکتور غالب در انتخاب روش پرکردن، سلیقه شخصی عمل کننده می باشد [۲]. در نتیجه به منظور تصمیم گیری هر چه بهتر در مورد انتخاب یک روش مناسب برای پرکردن کانال ریشه، بهتر این است که اطلاعات مختصه در مورد مواد و روش های مختلف پرکردن و ابزار مورد نیاز آنها بدانیم.

موضوعاتی که در این فصل به بحث در رابطه با آنها خواهیم پرداخت به این شرح می باشد:

- مواد مورد استفاده در پرکردن کانال ریشه

- سیلرها و انواع آنها

- روش های مختلف پرکردن کانال

- انواع خطاهای ایجاد شده در حین پرکردن کانال

۱-۱ مواد مورد استفاده در پر کردن کانال ریشه

اگرچه تا کنون مواد مختلفی به همراه سیمان ها یا سیلرها در پر کردن کانال ریشه مورد استفاده قرار گرفته است ولی متداول ترین این مواد گوتاپرکا می باشد. بدون در نظر گرفتن تکنیک مورد استفاده برای

پر کردن کanal باید بر کیفیت پاکسازی و شکل دهی کanal تأکید کنیم. مواد و روش هایی که تا کنون وجود داشته اند بطور معمول ایجاد یک سیل نفوذ ناپذیر در کanal ریشه ننموده و تا حدودی نشت خواهند داشت.[۱].

خصوصیات ماده پر کننده ایده آل توسط شخصی به نام Grossman در سال ۱۹۸۸ به این صورت شرح داده شد.[۳]

- قرار دادن آن در داخل کanal ساده و راحت باشد و Working time کافی داشته باشد.
  - پس از قرارگرفتن در داخل کanal منقبض نشود.
  - کanal را به صورت جانبی و اپیکال سیل کند و بتواند با آناتومی پیچیده درون کanal تطابق یابد.
  - بافت های پری اپیکال را تحریک نکرده و بر ساختمان دندان اثر نگذارد.
  - نسبت به رطوبت نفوذ ناپذیر بوده و غیرمتخلخل باشد.
  - توسط مایعات بافتی تحت تأثیر قرار نگیرد(در آن خوردگی ایجاد نشده و اکسید نشود).
  - از رشد باکتری ها جلوگیری کند.
  - رادیوپاک بوده و در رادیوگرافی به راحتی قابل تشخیص باشد.
  - موجب تغییر رنگ ساختمان دندان نشود.
  - استریل باشد.
  - در صورت لزوم بتوان آن را به راحتی از داخل کanal خارج نمود.
- البته شایان ذکر است که هیچ ماده ای تا به حال تمامی خصوصیات ایده آل ذکر شده فوق را دارا نبوده است. ولی برخی مواد مانند گوتاپرکا از بیشتر این مزایا برخوردار می باشد. تا کنون از مواد مختلفی(جامد، نیمه جامد و یا خمیری) برای پر کردن کanal ریشه استفاده شده است. شایعترین این مواد در ادامه آورده شده اند.

۱-۱-۱ مخروط های نقره (Silver Cones)

[۱]، مخروط هایی از جنس نقره را معرفی نمود که ادعا می کرد درجه موفقیتی مشابه با گوتاپرکا داشته و استفاده کردن از آن آسانتر است. مخروط های نقره تا سال های ۱۹۵۰-۱۹۶۰ به عنوان یک ماده پرکننده اصلی کانال ریشه، به طور وسیعی استفاده می شد. تولید و ساخت آنها بر اساس سایز و اندازه فایل ها بوده است. بدین صورت که پس از آماده سازی کانال، سیلورپوینت، مطابق با آخرین سایز فایل به کار رفته، در داخل کانال قرار گرفته و تمام فضای کانال را اشغال و مسدود می کرد. البته این عقیده اشتباه بود زیرا آماده سازی کانال به صورت یک اندازه و یک شکل غیر ممکن می باشد. سختی این مخروط های نقره ای قرار دادن آنها را در کانال آسان می سازد و اجازه کنترل طول پرکردگی را به ما می دهد. اگر چه عدم توانایی آنها در پر کردن بی نظمی های درون کانال باعث بروز نشت می گردد. همچنین هنگامی که این مخروط ها در معرض بزاق یا مایعات بافتی قرار می گیرند، به علت اینکه اغلب آنها دارای مقادیر ناچیزی از فلزات دیگر (۰/۰۲٪ تا ۰/۰٪) مثل مس و نیکل می باشند، به راحتی خوردگی می شوند [۴] که این امر از عوارض شایع در کلینیک است. از دیگر دلایل خوردگی نقره در محل، وجود تر میم های فلزی یا پست ها می باشد. نشان داده شده است که محصولات ناشی از خوردگی می توانند برای سلول ها بسیار سمی باشد [۵]، ایجاد ضایعه نماید، بهبودی پری اپیکال را کند کرده و یا آنرا مختل سازد. به علاوه قرار دادن راحت آنها در طول مورد نظر حین پر کردن، غافل بماند. در نتیجه، شکست های دندانپزشک از شکل دهی و پاکسازی کافی کانال قبل از پر کردن، غافل بماند. در نتیجه، شکست های درمان یا به علت نشت و یا به علت شکست در عدم برداشتن کامل محرک ها از درون کانال می باشد. استفاده از این مخروط ها زیر استانداردهای درمانی اندو در عصر حاضر می باشد [۱].

۱-۱-۲ گوتاپرکا

شایع ترین ماده پر کننده کانال می باشد. آزمایشاتی که طی سال ها انجام شده است نشان می دهد که گوتاپرکا ماده ای است که قادر به مهرو موم کردن کامل و موفقیت آمیز مجرای ریشه از ابتدا تا انتهای می باشد. با اینکه گوتاپرکا در میانه قرن هفدهم میلادی به عنوان ماده ای پر ارزش شناخته شده بود، اما برای